

PLANERINGS RÅD FÖR KALVAR OCH UNGDJUR

Råd och rekommendationer för planering av stall för kor i lösdrift www.KOSTALLPLAN.se har kompletterats med ett **AVSNITT UNGDJUR**, Kapitel 7. Där beskrivs olika system och detaljer för kalvningsboxar, den nyfödda kalven fram till kalvfärdiga kvigor. De senaste erfarenheterna, forskningsresultaten, bestämmelserna och råd redovisas systematiskt för:

- Alternativa djurflöden och system med hänsyn till boxtyper
- Boxalternativ för kalvar och ungdjur av olika ålder
- Rekommendationer angående hårt eller mjukt golv för kalvfärdiga kvigor med hänsyn till den typ av golv som nykalvade kor skall gå på och kalvning före eller efter bete.
- Externa och interna länkar gör det lätt att hitta aktuell information.

SYSTEMLÖSNINGAR FÖR REKRYTERINGSDJUR

Ett projekt "Systemlösningar för rekryteringsdjur" initierades av Svensk Mjolk. LBT bidrog med expertkunskap kring utrymmen, mått och skötselrutiner. JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik, har framställt ritningarna. Sammanställningen redovisar kompletta ritningar för nio olika inhysningslösningar för kalvar och ungdjur. Redovisade exempel grundar sig på tre olika djurflöden, från nyfödd kalv till kalvningsfärdig kviga. Flödena beskriver hur en uppfödning kan planeras genom en rationell placering och planering av byggnader, samt genomtänkta skötselrutiner.

Varje exempel är indelat i tre olika ålderskategorier, 0-2 månader, 3-6 månader samt 6-24 månader. Ritningarna presenteras med en plan- respektive en sektionsvy. I förekomna fall visas också detaljerade lösningar på specifika staldelar. Angivna mått uppfyller djurskyddsföreskrifterna, men är grundade på LBT:s måttrekommendationer. Detta för att även ta hänsyn till praktiska erfarenheter kring vilka utrymmen som krävs för en väl fungerande djurhållning.

Till varje ritning hör en funktionsbeskrivning där rutiner för rationell och effektiv skötsel beskrivs.

Systemlösningarna för rekryteringsdjur finns på:

www.svenskmjolk.se/Bonder-och-Kor1/Friska-kor-ar-lonsamma-kor/Systemlosningar-for-rekryteringsdjur/

Länkar finns även i KOSTALLPLAN avsnittet Ungdjur.

LBT:s MÅTTREKOMENDATIONER

LBT:s MÅTTREKOMENDATIONER för samtliga kategorier av nötkreatur finns numera i separat i kapitel 8 i KOSTALLPLAN. www.KOSTALLPLAN.se

7 KALVAR OCH UNGDJUR	3
7.1 INTRODUKTION OCH DIMENSIONERINGSUNDERLAG	3
7.1.1 Vikt, kroppsått och måttrekommendationer	6
7.1.2 Platsbehov	6
7.1.2.1 Kalvningsboxar	6
7.1.2.2 Platser för kalvar och rekryteringsdjur	6
7.1.3 <i>Smittskydd</i>	7
7.2 Inhysningsalternativ för kalvar och ungdjur	7
7.2.1 Vad säger bestämmelserna?	7
7.2.2 Inhysning av kalvande kor och den nyfödda kalven	8
7.2.2.1 Beteende	8
7.2.2.2 Behov av kalvningsboxar och användning	8
7.2.2.3 Utformning av kalvningsboxar	10
7.2.3 Inhysning av kalvar under mjölkperioden	12
7.2.3.1 Beteende och behov	12
7.2.3.2 Inhysningsalternativ	14
7.2.3.2.1 <i>Enkalvbox inomhus</i>	15
7.2.3.2.2 <i>Parbox</i>	16
7.2.3.2.3 <i>Gruppbox inomhus</i>	17
7.2.3.2.4 <i>Kalvhyddor</i>	20
7.2.3.2.5 <i>Amkobox</i>	21
7.2.3.3 Separata kalvstall för stora besättningar	24
7.2.4 Inhysning av äldre kalvar	26
7.2.4.1 Boxar med ströbädd och ätpall	27
7.2.4.2 Hyddor för flera kalvar	28
7.2.5 Inhysning av ungdjur	29
7.2.5.1 Vad säger bestämmelserna	29
7.2.5.2 Allmänna rekommendationer kring inhysning av rekryteringskvigor	29
7.2.5.3 Rekryteringskvigans behov och skötsel	31
7.2.5.4 Inhysningsalternativ	32
7.2.5.4.1 <i>Spaltgolvsboxar</i>	32
7.2.5.4.2 <i>Ströbäddar</i>	32
7.2.5.4.3 <i>Liggbås</i>	36
7.2.5.4.4 <i>Gångar och passager</i>	38
7.2.5.4.5 <i>Dörrar</i>	38
7.2.5.4.6 <i>Liggbåsstall</i>	39
7.2.5.4.7 <i>Utedrift</i>	42
7.2.5.5 Foderfronter till ungdjur	43
7.3 Installationer specifikt för kalvar och ungdjur	45
7.3.1 Ventilation och värme	45
7.3.2 Vatteninstallationer	45
7.3.3 Belysning	46
7.3.4 Behandlingsavdelning	47
7.4 Allmänna funktions- och skötselkrav	47
7.4.1 Utfodring	48
7.4.2 Utgödning och ströhantering	48
7.4.3 Djurhantering	48
7.5 Djurflöden och exempel på system av stall	49
7.6 Kostnadsuppskattning	52
7.7 Litteraturreferenser	53

KOSTALLPLAN

8 LBT:s MÅTTREKOMENDATIONER, ”LBT-måttrek”

LBTs måttrekommendationer.....	1
Figur 8.1 Vikt och ålder	2
Tabell 8.1 Kroppsmått.....	3
Tabell 8.2 Enkalvsbox (ensambox)	4
Tabell 8.3 Helt strödd gruppbox (gemensambox, rekommenderas enbart till yngre kalvar), per djur	4
Tabell 8.4 Gruppbox med ströbädd och kort ätpall, per djur	4
Tabell 8.5 Gruppbox med ströbädd och lång ätpall, per djur	4
Tabell 8.6 Ströbädd, liggyta, till mjölkkor med hårdgjord fodergång (exklusive fodergång)*.....	5
Tabell 8.7 Kalvningsboxar, strödd liggarea exklusive eventuell ätpall eller fodergång	5
Tabell 8.8 Liggbåsmått för kalvar och ungdjur	6
Tabell 8.9 Gångar och passager för kalvar och kvigor (ej kött djur)	7
Tabell 8.10 Hörnpassager, envägs drivgångar för en djurbredd	8
Tabell 8.11 Dörrar och portar	8
Tabell 8.12 Foderfronter.....	9
Tabell 8.13 Vattenkoppar och –kar.....	9
Tabell 8.14 Storlek på behandlingsanläggning utomhus	9

